

ת"פ 60282/10/21 - מדינת ישראל נגד יוספה חקון

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 60282-10-21 מדינת ישראל נ' חקון

לפני בעניין:	כבוד השופט יניב בן הרוש המאשימה נגד הנאשמים	מדינת ישראל יוספה חקון
-----------------	--	-------------------------------

גזר דין

רקע

- ביום 13.2.23 הודתה הנאשמת בעובדות כתב האישום המתוקן והורשעה בעבירה של **אי נקיטת צעדי זהירות בחיה**, לפי סעיף 338(א)(6) לחוק העונשין התשל"ז-1977.
- על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, הנאשמת החזיקה בכלבה מסוג רועה בלגי (להלן: הכלבה) בביתה בבאר שבע. ביום 27.8.20 בשעת בוקר, טייל מר חיים לוי ביטן (להלן: המתלונן) בסמוך לבית הנאשמת. במעמד זה, יצאה הכלבה מפתח הבית ללא השגחת הנאשמת וכשאינה מוחזקת ברצועה, רצה לעבר המתלונן, קפצה עליו והפילה אותו ארצה. כתוצאה מכך, נגרם למתלונן שבר ברגלו, הוא פונה באמבולנס לקבלת טיפול רפואי, אושפז ונותח ברגלו.
- במסגרת ההסדר לא הייתה הסכמה עונשית, וסוכם כי הצדדים יטענו באופן פתוח לאחר קבלת תסקיר לבקשת ב"כ הנאשמת אשר יבחן את ביטול הרשעתה של הנאשמת.
- במהלך דיון טיעונים לעונש ביום 26.6.23 הסכימה המאשימה לבחינת טענת ב"כ הנאשמת, לפיה סיווג הכלבה בטעות ככלבה מסוכנת הביא לתוצאה בה התיק לא נסגר ביחידה להסדרים מותנים, כפי שנעשה בתיקים דומים.
- בדיון נוסף שהתקיים ביום 17.7.23 הובהר על ידי המאשימה כי התובעת שבחנה את התיק סברה כי חומרנו

של התיק אינה מתאימה להסדר מותנה, גם בהינתן שהכלבה אינה מוגדרת כמסוכנת, בנסיבות בהן מדובר בכלבה שתקפה בעבר, ונוכח נסיבות התיק.

תסקיר שירות המבחן

6. מתסקיר שירות המבחן מיום 19.6.23 עולה כי הנאשמת בת 65, גרושה ואם לשלושה ילדים בגירים, עובדת כמטפלת סיעודית בקשישים. הנאשמת הודתה במיוחס לה ולקחה אחריות מלאה על מעשיה. מסרה כי הכלבה שייכת לביתה וביום ביצוע העבירה בעת שהתכוננה להוציא את הכלבה לטיול, פתח נכדה את דלת הבית, הכלבה יצאה ונתקלה במתלונן. הנאשמת הביעה צער על מעשיה ושיתפה כי מאז האירוע אינה יוצאת שוב עם הכלבה. שירות המבחן התרשם כי הנאשמת ניהלה אורח חיים נורמטיבי, כי היא בעלת יכולת הסתגלות והתמדה גבוהים וכי התנהלותה מאופיינת באחריות ומחויבות לתפקידיה. כן התרשם שירות המבחן כי ההליך הפלילי היווה גורם מרתיע עבורה. שירות המבחן המליץ על ענישה בדמות צו של"צ בהיקף של 100 שעות. כן המליץ לשקול את ביטול הרשעתה מהטעם כי זו עלולה לפגוע בדימויה הנורמטיבי, ובאפשרויות תעסוקה עתידיות בשים לב לכך שהנאשמת מנהלת חשבונות בהכשרתה.

טיעוני הצדדים

7. ב"כ המאשימה הגיש טיעונו לעונש בכתב (ת/1), בהם תיאר את העבירה שבוצעה על ידי הנאשמת וטען לערכים המוגנים שנפגעו. ב"כ המאשימה עתר למתחם ענישה הנע בין מאסר על תנאי ועד מאסר קצר שניתן לשאת בעבודות שירות והפנה לפסיקה. ב"כ המאשימה טען כי הנאשמת אינה עומדת בקריטריונים להימנעות מהרשעה בהתאם להלכת כתב, משלא הציגה נזק קונקרטי ועל כן, אין מקום להימנע מהרשעתה. ב"כ המאשימה עתר לעונש ברף התחתון של המתחם בדמות מאסר מותנה, צו של"צ בהיקף של 100 שעות, פיצוי למתלונן והתחייבות.

8. ב"כ הנאשמת עתר לבטל את הרשעת הנאשמת על אף היעדר נזק קונקרטי, וזאת נוכח נסיבותיו הייחודיות של תיק זה ובשים לב כי מעשיה של הנאשמת אינם ברף חומרה גבוה. ב"כ הנאשמת הפנה לתסקיר שירות המבחן, פירט את נסיבות חייה, גילה המבוגר, העובדה כי הנאשמת נורמטיבית ונעדרת עבר פלילי, אשר הודתה במיוחס לה על אף שהכלבה אינה שייכת לה, וחסכה זמן שיפוטי. טען כי, ככלל, תיקים אלה נסגרים בהסדר מותנה. הפנה לפסיקה במקרים חמורים יותר לטענתו, אז הושתו על הנאשמים עונש של מאסר על תנאי ופיצוי. והוסיף כי השתת עונש נוסף בדמות צו של"צ יביא לקריסה כלכלית של הנאשמת ומשפחתה ובתוך כך ביקש להתחשב בגובה הפיצוי.

9. הנאשמת לא הוסיפה על דברי בא כוחה.

סוגיית ביטול ההרשעה

10. בהתאם לסעיף 192א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, לסעיף 1(2) לפקודת המבחן [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 ולסעיף 71א לחוק העונשין, בית המשפט מוסמך ליתן צו מבחן, או צו לשירות

לתועלת הציבור, תוך הימנעות מהרשעה.

11. בע"פ 2083/96 **תמר כתב נגד מדינת ישראל**, פ"ד נ"ב (3) 337 (להלן: "**הלכת כתב**") נקבע, כי משהוכח ביצועה של עבירה, יש להרשיע את הנאשם, זולת מקרים יוצאי דופן בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה. זאת על מנת שלא לפגוע בחובת מיצוי הדין עם עבריינים (ראו ע"פ 2669/00 **מדינת ישראל נ' פלוני** [פורסם בנבו] (17/08/00)), וכן על מנת שלא לגרום לפגיעה מהותית בעקרון השוויון בפני החוק ובשיקולי ענישה אחרים, ראו ע"פ 1082/06 **מיכאל שוראקי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (20/06/06).

12. על המבקש לבטל את הרשעתו, הנטל להוכיח כי מתקיימים בעניינו שני תנאים מצטברים. הראשון, הוא שההרשעה תוביל לפגיעה חמורה בשיקומו. והשני, הוא שסוג העבירה מאפשר בנסיבות המקרה לבטל את ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים אשר בניהם, התועלת שתושג לאינטרס הציבורי חברתי מההרשעה (ע"פ 4318/20 **מדינת ישראל נ' אלון חסן** [פורסם בנבו] (18/04/21)).

13. בכל הנוגע לתנאי הפגיעה החמורה בשיקום. הרי שטרם בחינת הפגיעה האפשרית בשיקום, יש להידרש לשאלה, אם כלל היה הליך שיקום מוצלח שעלול להיפגע כתוצאה מההרשעה. עיון בתסקיר שירות המבחן מעלה כי הנאשמת לא עברה כל הליך שיקומי, נוכח התרשמות שירות המבחן כי הנאשמת מנהלת אורח חיים נורמטיבי. נוכח האמור, הרי שאין כל הליך שיקומי העלול להיפגע מהרשעתה ואף לא התרשמתי כי הרשעתה עלולה לפגוע באורח החיים שניהלה, עובר לביצוע המעשים נשוא כתב אישום זה, ובכך אדון עתה בהרחבה.

14. הנאשמת לא הוכיחה כל נזק קונקרטי ואף לא נזק פוטנציאלי שעלול להיגרם כתוצאה מהרשעתה. ברע"פ 7224/14 **משה פרנסקי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (10/11/14): "**החובה להצביע על קיומו של נזק קונקרטי, מתיישבת עם אופיו המצומצם של החריג שעניינו הימנעות מהרשעה, אשר נועד לחול אך במקרים מיוחדים בהם קיימים טעמים כבדי משקל הנוגעים לצורכי שיקומו של הנאשם**". הנאשמת, לדבריה, עובדת כמטפלת סיעודית בקשישים, ומשלא הוצגה אף ראשית ראייה לפגיעה בעבודתה הנוכחית, הרי שלא התרשמתי מקיומו של נזק קונקרטי, ואף לא נזק כללי (רע"פ 3589/14 **שרון לוזון נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (10/06/14)).

15. המלצת שירות המבחן לביטול הרשעתה מהטעם של הגבלת אפשרויות תעסוקה עתידיות בהינתן שהנאשמת בהכשרתה מנהלת חשבונות, הינה בבחינת "תרחיש תיאורטי" שאין להסתפק בו כאשר בוחנים בקשה של נאשמת לביטול הרשעתה (רע"פ 54/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (26/01/15)).

16. טענת ב"כ הנאשמת כי ההרשעה כשלעצמה מהווה נזק, כמו גם עמדת שירות המבחן לפיה הרשעה עלולה לפגוע בתפיסה העצמית החיובית והמתפקדת, אינה יכולה לסכון. ברי, כי כל הרשעה פלילית מטבעה, מהווה כתם שרצוי להימנע ממנו, בפרט כאשר מדובר בנאשמת נעדרת עבר פלילי. עם זאת, הפגיעה בדימוי העצמי אינה מהווה כשלעצמה תנאי מספיק להימנע מהרשעה. ראו למשל רע"פ 9042/17 **עאבד נ' מדינת ישראל**

[פורסם בנבו] (27.12.17).

17. זה המקום לציין כי על אף הערכת מקצועיותו הרבה של שירות מבחן הלכה היא כי האמור בתסקיר: "**מהווה המלצה בלבד, ובית המשפט רשאי להפעיל את שיקול דעתו בהתחשב בכלל האינטרסים העומדים לפניו**". ראו למשל רע"פ 8748/10 בדר נמירי נ' **מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (7.12.10).

18. בכל הנוגע לחומרת העבירה, סבורני כי קיים אינטרס ציבורי משמעותי בהרתעת היחיד והרבים בעניינה, על מנת לאפשר שהייה בטוחה במרחב הציבורי. הדברים נכונים ביתר שאת שעה שנגרמו נזקים חמורים למתלונן שנזקק לניתוח ברגלו, כתוצאה מאי נקיטת אמצעי זהירות פשוטים למניעת יציאת הכלב ללא השגחה וללא רצועה (ע"פ 59342-08-16 בן **סימון נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (6.10.16)).

19. אכן, ייתכנו מקרים בהם ניתן יהיה לבטל הרשעה בעבירות מסוג זה. כך למשל, ברע"פ 2777/11 **פלונית נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (16.10.12) בוטלה הרשעת הנאשמת, בעבירה דומה. אך שם היה מדובר בווטרינרית במקצועה, חולת סרטן שבית המשפט התרשם כי הרשעתה תפגע בה פגיעה פיזית ונפשית, כך שהונחה תשתית לפגיעה קונקרטיה בה כתוצאה מהרשעתה. להבדיל, בענייננו, נסיבות המקרה בשילוב היעדר כל נזק קונקרטי, אינם מאפשרים לבטל את הרשעת הנאשמת מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים וביניהם התועלת שתושג לאינטרס הציבורי-חברתי מההרשעה.

20. אף לא מצאתי כי יש בטענות ב"כ הנאשמת לגבי אי נקיטת בהליך הסדר מותנה בעניינה של הנאשמת, כדי לשנות ממסקנתי בנוגע להרשעתה. סעיף 67א(ב) לחוק סדר הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982, קובע, כי תובע רשאי להציע לחשוד הסדר אם מצא, כי מילוי תנאי ההסדר יענה על העניין לציבור. הנה כי כן, הסמכות להציע לחשוד הסדר תחת הגשת כתב אישום נגדו, מצויה בבסיס שיקול דעתו של התובע. משהתרשמתי כי בענייננו המאשימה שקלה את עניינה של הנאשמת, אך פסלה אפשרות להליך של הסדר מותנה נוכח כך שהכלבה של הנאשמת הייתה מעורבת באירוע דומה בעבר, הרי שוודאי שהחלטת המאשימה אינה לוקה בחוסר סבירות. ראו בעניין זה ע"פ 59342-08-16 בן **סימון נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (6.10.16).

21. לאור האמור לעיל דין בקשת הנאשמת לביטול הרשעתה להידחות.

דין

קביעת מתחם העונש ההולם

22. בקביעת מתחם העונש על בית המשפט להתחשב בערכים המוגנים, במידת הפגיעה בהם, בענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

הערכים המוגנים

23. הערכים המוגנים שנפגעו ממעשי הנאשמת הינם שמירה על שלומו, בריאותו וביטחונו של הציבור. בעניין זה צוין בע"פ 73073-08-18 [פורסם בנבו] (15.10.18) את:

"הסכנה הרבה הטמונה בהתרשלות בהחזקתם של כלבים מסוכנים העשויה לגבות מחיר כבד של פגיעה בגוף ואף לעלות בחיי אדם".

הדברים אמורים ביתר שאת נוכח הקלות היחסית בה ניתן לאיין את הסכנה על ידי נקיטת אמצעי זהירות פשוטים וזולים. ונכונים אף במקרים בהם לא נקבע כי הכלב מסוכן ובשים לב לחבלות שנגרמו למתלונן בענייננו.

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה להחלטה בת.פ. ה זה, הפנתה במשפט להעניש באופן מחמיר במקרים כגון דא. כבוד האדם וחירותו, וכן זכות האדם לאוטונומיה על גופו

24. בבחינת נסיבות ביצוע העבירה נתתי דעתי לכך שמדובר בעבירה שהיסוד הנפשי שלה הוא רשלנות, ללא מחשבה פלילית, ועל כן, אינה מתוכננת. מחדלה של הנאשמת היה שלא נקטה אמצעי זהירות על מנת למנוע את יציאת הכלבה מפתח ביתה, ללא השגחתה ומבלי לקשור אותה לרצועה, ולמעשה, אפשרה את פגיעת הכלב במתלונן. המדובר בפגיעה שגרמה לנזק ממשי, גופני ונפשי, בשים לב לחבלות בדמות שבר ברגלו של המתלונן אשר נזקק לניתוח ברגלו.

אמנם מדובר בכלבה שאינו מוגדרת ככלבה "מסוכנת", אולם מטיעוני המאשימה עלה כי אחת הסיבות בגין הוחלט להעביר את התיק מהיחידה להסדרים מותנים היא העובדה כי הכלבה תקפה בעבר. נוכח האמור, על הנאשמת היה להיזהר כפליים.

נתתי דעתי לדברי הנאשמת בפני שירות המבחן לפיהם הכלבה שייכת לביתה והיא מסייעת לה בהוצאתה לטיול וכי ביום ביצוע העבירה, בעת שהתכוונה להוציא את הכלבה לטיול עם נכדה, האחרון פתח את דלת הבית ואפשר את יציאת הכלבה לרחוב.

25. נוכח האמור, סבורני כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה זה היא ברף הנמוך.

מדיניות הענישה הנוהגת

26. נקודת המוצא בקביעת העונש הראוי למעשי הנאשמת היא העונש שקבע המחוקק בעבירות פזיזות ורשלנות - 3 שנים.

27. בענייננו מצאתי לנכון לציין מפסיקת בית המשפט העליון את רע"פ 2509/22 **שילן נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (14.4.22) שם נדחה ערעור ובקשת רשות ערעור על עצם הרשעתו של נאשם בעבירה של אי נקיטת צעדי זהירות בחיה, החזקת כלב בלי רישיון ומחוץ לחצרים. הנאשם יצא את ביתו ומשום שלא הקפיד כי שערי ביתו סגורים, יצא הכלב את החצר בו שהה ותקף את המתלוננת כך שנגרמו לה פצעים שהצריכו תפירה. מתחם הענישה נקבע בין מאסר על תנאי ועד 6 חודשי מאסר בפועל ועונשו נגזר לשלושה חודשי מאסר על תנאי התחייבות ופיצויים על סך 4,000 ₪. רע"פ 2777/11 **פלונית נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (16.10.12) נדון עניינה של המבקשת, וטרינרית במקצועה, שהודתה בביצוע עבירה של אי נקיטת צעדי זהירות בחיה בכך שכלבה ששהה חופשי מחוץ למרפאה וטרינרית, נשך פעוטה וגרם לה פצעים בפנים ובצקת והיא נזקקה לניתוח. בית משפט שלום נמנע מהרשעת הנאשמת ומצא להסתפק בהטלת צו של"צ, ואילו בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה והרשיע את המבקשת. בקשת רשות ערעור שהגישה הנאשמת לבית המשפט העליון

עמוד 5

התקבלה, והרשעתה בוטלה.

מבית המשפט המחוזי אציין את ע"פ 59342-08-16 **בן סימון נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (6.10.16) שם נדחה ערעור הנאשם שהורשע בעבירה של אי נקיטת צעדי זהירות בחיה והחזקת כלב שלא בהתאם לקבוע בחוק. הנאשם טייל עם כלבו שלא היה קשור ברצועה בגן שעשועים. הכלב התנפל על המתלוננת, נשך אותה וגרם לה לפצעים עמוקים שהובילו לאשפוז. מתחם הענישה נקבע בין מאסר מותנה ועד חודשי מאסר ספורים ועונשו נגזר לשני חודשי מאסר על תנאי ופיצוי על סך 25,000 ₪. נוכח טענות הסנגור מצאתי לציין כי בית המשפט המחוזי דחה את טענת הסנגור כי יש להסתפק בהסדר מותנה, בין היתר, נוכח הנזק שנגרם למתלוננת ואף דחה את בקשת הנאשם לבטל את הרשעתו. בע"פ 73073-01-18 **יעקבי נ' מדינת ישראל ואח'** [פורסם בנבו] (25.3.18) נדון עניינה של נאשמת שהורשעה בעבירה של אי נקיטת צעדי זהירות בחיה בכך ששני כלביה שהוחזקו בחצר ביתה יצאו ממנה דרך פרצה בגדר, תקפו שני עוברי אורח ואחד מהם נשך את המתלוננת ונגרמו לה חבלות. הצדדים הסכימו על עונש בדמות צו של"צ, מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננת. בית משפט השלום גזר את עונשה לצו של"צ בהיקף של 120 שעות, שלושה חודשי מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננת בסך 18,000 ₪. ערעורה על גובה הפיצוי נדחה, כמו גם בקשתה לחזור בה מהודאתה.

ומן הערכאות הנמוכות אציין את ת"פ 35979-05-20 **מדינת ישראל נ' וולף** (לא פורסם) שם הורשעה נאשמת בעבירה של אי נקיטת זהירות בחיה בכך שבעת שטיילה עם שלושת כלביה כשהם אינם קשורים ברצועה, שני כלביה שעטו לעבר המתלונן ואחד מהם נשך אותו ברגלו ונגרמה לו חבלה בדמות פצע נשיכה. מתחם הענישה נקבע בין מאסר על תנאי ועד חודשים בודדים של מאסר בדרך של עבודות שירות ועל הנאשמת נגזרו מאסר על תנאי למשך חודשיים ופיצוי למתלונן על סך 4,000 ₪. בת"פ 62615-07-18 **מדינת ישראל נ' קרוטוב** [פורסם בנבו] אליו הפנתה גם המאשימה, הורשעה הנאשמת בעבירה של אי נקיטת זהירות בחיה בכך שטיילה עם כלבה בגן שעשועים מבלי לקשור אותו ברצועה, דבר אשר אפשר את הפגיעה בקטינה באופן קשה. מתחם הענישה נקבע בין מאסר על תנאי לצד ענישה נלווית ועד מספר חודשי מאסר שניתן לשאת בעבודות שירות ועונשה נגזר לחודשיים מאסר על תנאי, קנס ופיצוי על סך 10,000. יצוין כי בניגוד לכתוב בטיעוני המאשימה, בגזר הדין לא צוין במפורש כי מתחם העונש כולל הטלת צו של"צ. בת"פ 26315-09-19 **מדינת ישראל נ' רוזנפלד** [פורסם בנבו] (11.4.22), אליו הפנתה ב"כ המאשימה, הורשעה הנאשמת בעבירה של אי נקיטת צעדי זהירות בחיה. נקבע כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא ממשית וכי התנהגות הנאשם מצביעה על רף רשלנות גבוה. מתחם ענישה נקבע בין מאסר מותנה לצד צו של"צ ועד מספר חודשי מאסר בפועל ועונשו נגזר לחודשיים מאסר על תנאי, צו של"צ בהיקף של 180 שעות, ופיצוי על סך 7,500 ₪. יצוין כי הוגש ערעור על גזר הדין.

כאן המקום לציין כי טענת ב"כ הנאשמת לפיה המאשימה נוהגת לסיים הליכים בתיקים מעין אלו, בהסדרים מותנים, אינה מעידה כשלעצמה על אפליה בעניינה של הנאשמת. הדברים נכונים ביתר שאת בשים לב לכך שמדובר בכלבה שתקפה בעבר ובתיק דנן גרמה לנזק חמור למתלונן. בעניין זה ראה ע"פ 59342-08-16 **בן סימון נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (6.10.16).

28. לאחר שבחנתי את הערכים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירה על ידי הנאשמת, מידת הפגיעה בערכים אלו, ובנסיבות ביצוע העבירה, הרי שאני קובע כי מתחם העונש הראוי נע ממאסר על תנאי ועד מספר חודשי מאסר

שניתן לשאת בעבודות שירות.

קביעת העונש ההולם בתוך המתחם

29. לשם קביעת העונש ההולם, בגדרי מתחם העונש, על בית המשפט להידרש לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה.

הנאשמת שבפני כבת 65 ונעדרת עבר פלילי. הנאשמת הודתה ולקחה אחריות מלאה על מעשיה. נתתי דעתי לנסיבותיה האישיות של הנאשמת, כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן. כמו כן נתתי דעתי להתרשמות שירות המבחן כי הנאשמת ניהלה אורח חיים נורמטיבי ומתפקד כל חייה ושמרה על יציבות תעסוקתית.

30. נוכח נתונים אלו, הרי שהעונש הראוי הינו ברף הנמוך של המתחם.

סוף דבר

31. לאור האמור, הריני גוזר על הנאשמת את העונשים הבאים:

א. 3 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שהנאשמת לא תבצע עבירה של אי נקיטת צעדי זהירות בחיה.

ב. פיצוי בסך 10,000 ₪ שישולם למתלונן ב-20 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.1.24 ובכל 10 לחודש שלאחריו.

ג. התחייבות בסך 5,000 ₪ שלא לעבור בתוך שנתיים מהיום עבירה לפי סעיף 338(א)(6) לחוק העונשין.

ניתן היום, כ"ז כסלו תשפ"ד, 10 דצמבר 2023, בנוכחות הצדדים.

חתימה